

Biologické zásady manipulovania s diviakmi

Riziká**Africký mor ošipaných (AMO)**

Vírus postihuje domáce ošipané a diviaky, je charakteristický vysokou, takmer 100 % úmrtnosťou vnímavých zvierat. Vírus AMO je v prostredí veľmi odolný. Šírenie AMO je možné zastaviť likvidáciou všetkých infekčných materiálov (zdrojov nákazy) z prostredia.

Diviak

Vírus AMO je prenosný priamym kontaktom s chorým alebo uhynutým zvieratom, výkalmi a sekrétmi infikovaného zvieratá.

Uhynutý diviak v lese

Telo uhynutého diviaka je infekčné v prostredí aj niekoľko mesiacov.

Ľudia

Pozor na prenos! - obuv, oblečenie, polovničky, vybavenie a potreby...

Preprava

Infikovaný materiál kontaminuje dopravný prostriedok. Je dôležitá dôsledná dezinfekcia!

Zariadenia v lese

Je zakázané skladovať v lese zvyšky potravín, ovocia z lesa, medu a iné...

Každý diviak je potenciálnym zdrojom infekcie. Prenos vírusu je možný všetkými cestami (krvou, trasom, dýchacími cestami a tráviacou sústavou).

Prikrmovanie diviakov v lese je zakázané!

Každý uhynutý diviak musí byť nahlásený a zabezpečený jeho vyšetrenie na AMO.

Čo najpresnejšie identifikujte miesto nálezu v lese (GPS).

Je nutné vykopat miesto na zakopanie uhynutého diviaka čo najbližšie k miestu jeho uhynutia (ak nie je zavedený systém niekoľko dní odstránenia a odvozu do veterinárneho ústavu).

Vzorku na laboratórne vyšetrenie z usmrteného diviaka odobrá veterinárny lekár alebo vyškolená osoba.

Pri odchode z lesa sa uistite, že nemáte na sebe infekčný materiál.

V rizikovej zóne sa musia všetky ulovené diviaky vyšetriť na AMO na vylúčenie nákazy.

Vzorku krvi odoberte použitím jednorazových rukavíc.

Od uloveného diviaka odoberte vzorku krvi zo srdca.

Zákaz rozrábky nevyšetrených diviakov!

Vzorka musí byť správne zabalená, označená, musí byť so sprievodným listom zaslaná do laboratória.

Dopravné prostriedky musia byť očistené a dezinfikované.

Skladované tela ulovených diviakov musia byť chránené pred kontamináciou a musia byť umiestnené v chlade pri teplote 0 - 7 °C.

Skladovať ulovené diviaky celé, samostatne. Každé telo musí byť identifikované a označené.

Prepravovať jatočné tela sa smú len v dobre umývateľnej vani.

Skladovanie VZP v uzamykateľnom kontajneri.

Pri preprave jatočných tel sa nesmú dotýkať tela diviakov a z dopravného prostriedku nesmú vytekať žiadne tekutiny.

Odstraňovanie čriev musí byť v neporušenej nádobe.

Pri love sa musí brať do úvahy, že každý ulovený resp. uhynutý diviak môže byť potenciálnym nosičom vírusu. Preto je veľmi dôležité zabezpečiť biologickú bezpečnosť na každom kroku. Dôsledná implementácia opatrení biologickej bezpečnosti manipulácie s diviakmi znižuje riziko prenosu vírusu a prispieva k jeho eliminácii z voľnej prírody.

Oblasť rizik pre AMO: laboratórne vyšetrenie tel uhynutých diviakov v rámci celej SR.

Po polovničke je nevyhnutné vyčistiť a dezinfikovať všetky povrchy materiálov a predmetov, ktoré mohli byť v styku s infekčným materiálom (oblečenie, obuv, zbrane, dopravné prostriedky, iné lovecké vybavenie). Je zakázané nosiť tieto predmety do chovu ošipaných minimálne 48 hodín.

Nekontrovaný presun tel diviakov je zakázaný, až do zistenia výsledkov laboratórneho vyšetrenia. Telo diviaka musí byť skladované, tak aby neprišlo ku kontaminácii.

Pokyny na dezinfekciu a použitie odporúčaných dezinfekčných prostriedkov je dostupný na internete www.svps.sk, resp. informácie získate na príslušnej RVPS. Vzorky musia byť doručené do laboratória bez zbytočného odkladu.